

Informatienota

Onderwerp Nieuwe gemeentelijke zorgpolis bereikt veel Haarlemmers	
Nummer	2018/170127
Portefeuillehouder	Roduner, F.J.
Programma/beleidsveld	3.2 Inkomen
Afdeling	SMSR
Auteur	Visser, C.P.
Telefoonnummer	023-5114196
Email	corinnevisser@haarlem.nl
Kernboodschap	Met de nieuwe gemeentelijk zorgpolis zijn meer Haarlemmers bereikt waardoor hun maandelijkse vaste lasten zijn verlaagd en hun zorgverzekeringspositie is verbeterd. Bijna 1000 kinderen hebben hierdoor ook toegang tot goede zorg. Doordat de polis voorziet in een 100% meeverzekerd eigen risico voorkomt deze minimavoorziening zorgmijding. De evaluatie van de introductie van deze zorgpolis met gemeentelijke financiële bijdrage maakt ook duidelijk dat nog veel minima van de 'oude' tegemoetkomingsregelingen voor zorgkosten gebruik zullen maken in 2018. De communicatie komend najaar zal daarom vooral gericht zijn op het belang en de vele voordelen van het overstappen naar de gemeentepolis. Aanpassing van de beleidsregels tegemoetkoming bij ziekte en handicap en het indien nodig leveren van maatwerk in 2019 moeten voorkomen dat Haarlemmers ongewenst gedupeerd worden als zij hoge zorgkosten maken.
Behandelvoorstel voor commissie	Het college stuurt de informatienota ter kennisname naar de commissie samenleving om de leden actief te informeren over de resultaten van de introductie van de nieuwe gemeentelijke zorgpolis voor minima.
Relevante eerdere besluiten	- Regeling meerkosten voor (chronisch) zieken en gehandicapten (2014/445794); in 2016 aangepast naar de beleidsregels tegemoetkoming bij ziekte en handicap (2016/268808). - Het minimabeleid Samen actief tegen armoede' (2015/488128); door de raad op 21 januari 2016 aangenomen. - Wethoudersbrief Collectieve Zorgverzekering Minima (2016/58770); door de commissie samenleving op 12 januari 2017 besproken. - Collegebesluit van 4 juli 2017: Programma van eisen aanbesteding - Collegebesluit van 18 oktober 2017: Integrale zorgkostenregeling voor de gemeentelijke collectieve zorgverzekering 2018-2020 ; besproken in de Commissie Samenleving op 2 november 2017.
Besluit College d.d. 5 juni 2018	1. Het college stelt de informatienota aan de commissie vast. de secretaris, de burgemeester,

Inleiding

Van 2013 tot en met 2016 maakte de collectieve zorgpolis geen onderdeel uit van het minimabeleid in Haarlem. Juist in deze periode was in Nederland sprake van een forse toename van de zorgverzekeringskosten door stijging van zowel de premies als het verplicht eigen risico. Gevolgen hiervan – ook in Haarlem onderkend door politiek, Participatieraad en ketenpartners – waren onder andere zorgmijding, het afsluiten van een (te) beperkte polis, onverwachte kosten leidend tot achterstanden in betaling, royement van de aanvullende verzekering en opgelegde boetes (25% bovenop het bedrag van de basisverzekering).

Bij vaststelling begin 2016 van het minimabeleid in de nota ‘Samen actief tegen armoede’ was een onderzoek aangekondigd naar de mogelijkheden voor een collectieve zorgpolis waarbij de tegemoetkoming eigen risico via de zorgverzekeraar betrokken zou worden. Dat onderzoek heeft er toe geleid dat vanaf 2017 de gemeentepolis weer als voorziening wordt aangeboden aan inwoners met (recht op) de HaarlemPas. Voor 2017 was als overgangsjaar een éénjarig contract met Zilveren Kruis Achmea afgesloten, waaraan de gemeente financieel niet bijdroeg. In de genoemde brief stond ook het voornemen tot aanbesteding van een collectieve zorgpolis voor 2018 en verder. Zilveren Kruis Achmea gaf in het voorjaar van 2017 aan niet in te schrijven op deze aanbesteding. Resultaat van de aanbesteding was dat Haarlem de gunning voor de gemeentelijke zorgpolis voor drie jaar verleende aan de zorgverzekeraars ‘Zorg en Zekerheid’ en ‘Univé’.

In het najaar van 2017 heeft de gemeente Haarlem besloten financieel bij te dragen aan de gemeentelijke zorgpolis voor minima om daarmee zorglasten voor deze groep te verlagen en zorgmijding tegen te gaan. Vanuit de beschikbare middelen is voor 2018 met de gemeentelijke financiële bijdrage van € 360 per deelnemer het eigen risico in de zorgpolis voor 100% meeverzekerd. De gemeentelijke zorgpolis biedt een betere dekking van zorgkosten voor de minima dan de huidige gemeentelijke tegemoetkomingen. Bovendien wordt de hoogte van de premiekosten gedempt door substantiële kortingen geboden door de zorgverzekeraars.

De gemeentelijke bijdrage wordt gefinancierd uit de voormalige voorheen Wtcg/Cer-middelen die onderdeel zijn van de Integratie-uitkering Sociaal Domein.

Gericht op inwoners met een ziekte en handicap heeft Haarlem als onderdeel van haar minimabeleid de beleidsregels tegemoetkoming bij ziekte en handicap opgesteld. Op grond van deze beleidsregels kunnen minima vanaf het kalenderjaar 2015 een beroep doen op een tegemoetkoming in de zorgkosten. Dat betreft een gedeeltelijke compensatie voor de eigen bijdrage Wmo en voor het verplichte eigen risico.

De gemeentelijke zorgpolis is in het collegebesluit aangemerkt als voorliggende voorziening op de beleidsregels tegemoetkoming bij ziekte en handicap. 2018 geldt als een overgangsjaar om de HaarlemPashouders die nog niet direct wilden of konden overstappen toch de tegemoetkomingsregeling voor de zorgkosten nog te bieden.

Met het ondertekenen van de driejarige raamovereenkomsten met de zorgverzekeraars Univé en Zorg en Zekerheid kon in oktober 2017 een brede communicatiecampagne van start. De gemeentepolis verzekerden bij Zilveren Kruis, alle HaarlemPashouders en beschermingsbewindvoerders zijn aangeschreven met informatie over de nieuwe gemeentelijke zorgpolis. Er zijn verspreid over de wijken en in de Publiekshal totaal zeven inloopspreekuren gehouden in de eerste weken van december in samenwerking met de zorgverzekeraars, medewerkers van Minima en leden van het sociaal wijk.

Deze nota informeert u over de evaluatie van het bereik en het succesvolle resultaat van de introductie van de nieuwe gemeentelijke zorgpolis.

2. Kernboodschap

2.1 Meer Haarlemmers bereikt

Het aantal Haarlemmers dat zich heeft aangemeld voor de nieuwe gemeentelijke zorgpolis overtrof de verwachting. In de oude gemeentepolis van Zilveren Kruis waren afgerond 1.000 volwassenen en 500 kinderen verzekerd. Nu nemen 2.484 volwassenen en 943 kinderen deel aan de gemeentelijke zorgpolis van Zorg en Zekerheid of Univé. 14% van de deelnemers is 66 jaar of ouder. De detailinformatie van de aanmeldingen staat in bijlage 1. Op basis van de analyses van de klantbestanden blijkt dat we veel Haarlemmers hebben bereikt die voorheen geen beroep deden op de tegemoetkoming eigen risico en/of eigen bijdrage Wmo. Op vlak van de zorgkostenregelingen voor minima hebben we nu een breder bereik onder de doelgroep.

2.2. Voor de deelnemers zijn de vaste lasten gereduceerd en is de verzekeringspositie verbeterd met behoud van keuzevrijheid

Haarlemmers konden kiezen uit verschillende pakketten bij de twee verzekeraars. Voor alle drie de pakketten geldt dat het eigen risico volledig is meeverzekerd. Waar voorheen – achteraf – maximaal € 256,50 als tegemoetkoming eigen risico bij de gemeente kon worden aangevraagd, vallen nu de totale kosten voor het eigen risico weg. Dat levert een besparing op jaarbasis op van € 385 minus € 256,50 = € 128,50: €10 per volwassene per maand. Daarnaast stapte circa 80% van de deelnemers over vanuit een individuele polis of de oude gemeentepolis van Zilveren Kruis Achmea. Op de inloopsprekuren toonden zij de poliskosten van deze zorgverzekeraar waaruit op te maken viel dat een overstap naar het vergelijkbare kleine pakket van Zorg en Zekerheid circa € 10 per maand besparing opleverde en circa € 20 als gekozen werd voor een van beide vergelijkbare uitgebreide pakketten. De huidige zorgverzekeraars bieden namelijk forse korting op de verzekering.

Twee derde van alle deelnemers koos voor Zorg en Zekerheid. Op de inloopsprekuren werd vooral als argument een hoger aantal fysiotherapiebehandelingen in de pakketten van Zorg en Zekerheid genoemd. Als argument voor de keuze voor Univé werd vooral door gezinnen de riant beugelvergoeding genoemd. Ook werd als reden het gemak van de Univé-winkel op het Houtplein aangegeven.

In de Zorgverzekeringswet geldt dat een kind tot 18 jaar kosteloos is meeverzekerd in het zelfde aanvullende pakket als de ouder. De bijna 1.000 kinderen die nu in de gemeentelijke zorgpolis met hun ouders zijn meeverzekerd hebben hierdoor toegang tot goede zorg.

2.3 Deelnemen aan de gemeentelijke zorgpolis voorkomt zorgmijding

Gedurende de inloopsprekuren zijn circa 750 Haarlemmers geholpen met hun vragen en met de digitale aanmelding. Duidelijk was dat vooral het meeverzekerd zijn van het eigen risico een doorslaggevende factor voor de overstap was. “Dan kan ik nu eindelijk naar een specialist met mijn klachten” was een veel gehoorde opmerking. Zorgmijding is niet kwantitatief meetbaar, maar alle betrokkenen bij de inloopsprekuren (ambtenaren, medewerkers van de zorgverzekeraars en de leden van de sociaal wijkteams) hebben deze reacties veelvuldig gehoord.

2.4 De SROI verplichting van de verzekeraars biedt kansen

Op basis van de aanbesteding en de daaropvolgend afgesloten raamovereenkomst zijn beide zorgverzekeraars een verplichting voor SROI aangegaan. Aan de inkoop van diensten boven de € 200.000 (opdrachtwaarde) zijn sociale voorwaarden (SROI) verbonden. Beide zorgverzekeraars hebben zich verplicht om 5% van de opdrachtwaarde in te zetten ten behoeve van het ‘dichter bij werk brengen van mensen met (grote) afstand tot de arbeidsmarkt’. Dat kan op vele manieren, onder andere door het bieden van werkplek, door het bieden van een werkervarings- en/of opleidingsplek of het inhuren van/opdracht geven aan SW-bedrijven of sociale firma's. Per contractjaar is de opdrachtwaarde gelijk aan het aantal volwassen verzekerden van dat kalenderjaar, maal de dan geldende gemeentelijk bijdrage per verzekerde per jaar. In bijlage 1 staat de detailberekening in deze. Voor 2018 heeft de gemeentelijke zorgpolis een SROI-waarde van totaal € 49.000. Beide zorgverzekeraars stellen momenteel hun concrete voorstel op over de invulling daarvan.

2.5 De zorgverzekeraars gaan bijdragen aan het lokale gezondheid- en preventiebeleid

In samenwerking met de GGD en mede gebaseerd op de analyses van de GGD over de sociaal economische gezondheidsverschillen worden dit voorjaar met beide zorgverzekeraars nadere afspraken gemaakt over groepsactiviteiten voor de verzekerden die wijkgericht kunnen worden ontplooid. De zorgverzekeraars zullen de activiteiten nauw laten aansluiten bij het Haarlemse gezondheidsbeleid.

3. Consequenties

3.1 Beschikbaar budget voor zorgkosten in 2018 toereikend

Het aantal deelnemers aan de gemeentelijke zorgpolis in het eerste jaar is hoger dan verwacht. De inschatting was dat het aantal volwassenen maximaal 2.000 zou zijn, maar bijna 2.500 HaarlemPashouders hebben zich nu zo verzekerd. De beschikbare middelen zijn ook hiervoor toereikend (zie bijlage 2). Analyse van de doelgroep toont wel aan dat veel nieuwe Haarlemmers bereikt zijn met deze regeling die meer grip op de zorgkosten biedt. Ondanks intensieve communicatie naar de doelgroep blijkt dat 39% van de inwoners die in 2017 de tegemoetkoming eigen risico heeft aangevraagd, is overgestapt naar de gemeentelijke zorgpolis. 83% van de klanten die dat jaar de tegemoetkoming eigen bijdrage Wmo aanvroeg, stapte over.

3.2 De tegemoetkomingsregeling voor zorgkosten gaat voor HaarlemPashouders vervallen

De gemeentelijke zorgpolis is in het collegebesluit aangemerkt als voorliggende voorziening op de beleidsregels tegemoetkoming bij ziekte en handicap. 2018 geldt als een overgangsjaar. HaarlemPashouders die nog niet direct wilden of konden overstappen, mogen dit jaar nog gebruik blijven maken van de tegemoetkomingsregeling voor de kosten van het eigen risico en de eigen bijdrage Wmo. Voor deze aanvragen is nog ruimte binnen het budget en mogelijk moet – zoals is voorzien – gebruik worden gemaakt van de reserve sociaal domein. Het is reëel te concluderen dat ook in 2019 er een substantiële groep Pashouders zal blijven die zich – om welke reden dan ook – niet heeft verzekerd in de gemeentelijke zorgpolis. Aanpassing van de beleidsregels tegemoetkoming bij ziekte en handicap en het indien nodig leveren van maatwerk in 2019 moeten voorkomen dat Haarlemmers ongewenst gedupeerd worden als zij hoge zorgkosten maken. Met gerichte communicatie zullen de Pashouders geattendeerd worden om toch in 2018 over te stappen.

3.3 Hulp bij schulden vraagt ook om nadere afspraken met bewindvoerders

Helaas zijn er Haarlemmers afgewezen omdat ze schulden bij hun zorgverzekeraar hebben. De Zorgverzekeringswet verbiedt in deze situatie het overstappen naar een andere verzekeraar. Deze mensen willen wij hulp bieden om weer grip op hun financiële situatie te krijgen. De budgetcoaches worden momenteel ingezet om de 140 inwoners die vanwege premie-achterstanden niet konden deelnemen, te benaderen zodat er een budget-advies gesprek kan plaatsvinden. Meer dan de helft van deze mensen bleek aangemeld te zijn door hun bewindvoerder. Deze bewindvoerders gaan hierover allemaal gesproken worden. Zij zullen voorzien worden van meer informatie over de toegang tot de gemeentelijke zorgpolis, minimaregelingen en de individuele bijzondere bijstand en gezamenlijk zal bekeken worden wat Haarlem mogelijk richting 2019 wél voor de klanten in kwestie kan betekenen.

3.4 Communicatie gericht op overstappen

Komend najaar zal er wederom een intensieve communicatiecampagne gevoerd worden. De gemeentelijke zorgpolis is voor de minima een voorliggende voorziening en de boodschap zal duidelijk moeten maken dat de tegemoetkomingsregelingen eigen risico / eigen bijdrage Wmo eindig zijn. Alleen 2018 als overgangsjaar is een te korte periode gebleken

4. Vervolg

Met Prinsjesdag 2018 zal de hoogte van het verplicht eigen risico voor 2019 formeel vastgesteld worden. Op basis daarvan zal het college het besluit nemen over de hoogte van de gemeentelijke bijdrage aan de zorgpolis voor 2019. De verwachting is dat met een gelijkblijvend verplicht eigen risico van € 385 de gemeentelijke bijdrage voor 2019 wederom circa € 360 per verzekerde zal zijn.

In oktober berichten de beide zorgverzekeraars de gemeente over de inhoud van de beschikbare gemeentepakketten waarop begin november ook de tarieven bekend zullen worden gemaakt. Op basis van deze informatie wordt de communicatiecampagne voorbereid, zullen er wederom verspreid over de wijken inloopspreekuren gepland worden en worden de netwerkpartners en betrokken ambtenaren nader geïnstrueerd. Vanaf 12 november 2018 kunnen HaarlemPashouders zich via www.gezondverzekerd.nl aanmelden voor de gemeentelijke zorgpolis 2019.

5. Bijlage

Bijlage 1: Detailinformatie gemeentelijke zorgpolis 2018.